Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2024/6344

7.11.2024

P9_TA(2024)0080

Dodatno zatiranje demokratičnih sil v Venezueli: napadi na predsedniško kandidatko Mario Corino Machado

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. februarja 2024 o dodatnem zatiranju demokratičnih sil v Venezueli: napadi na predsedniško kandidatko Marío Corino Machado (2024/2549(RSP))

(C/2024/6344)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Venezueli,

— ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic ter drugih pogodb in dokumentov OZN o človekovih pravicah,

— ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah,

— ob upoštevanju izjave uradnega govorca visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 29. januarja 2024,

— ob upoštevanju izjave generalnega sekretarja Organizacije ameriških držav z dne 28. januarja 2024 o nedavnih dogodkih v Venezueli,

— ob upoštevanju delnega sporazuma o spodbujanju političnih pravic in volilnih jamstev za vse, ki sta ga Madurova vlada in venezuelsko opozicijsko zavezništvo, Unitarna platforma, podpisala oktobra 2023 (v nadaljevanju: sporazum z Barbadosa),

— ob upoštevanju prvega poročila neodvisne mednarodne misije OZN za ugotavljanje dejstev o Bolivarski republiki Venezueli, objavljenega 16. septembra 2020,

— ob upoštevanju venezuelske ustave,

— ob upoštevanju končnega poročila misije EU za opazovanje volitev v Venezueli z dne 22. februarja 2022 z naslovom Regionalne in občinske volitve 21. novembra 2021 in izjave predsednika delegacije Evropskega parlamenta za opazovanje volitev Jordija Cañasa z dne 23. novembra 2021 o regionalnih in lokalnih volitvah v Venezueli leta 2021,

— ob upoštevanju člena 132(2) in 132(4) Poslovnika,

A. ker bi lahko volitve v Venezueli leta 2024 pomenile preobrat od koruptivne avtokracije k vrnitvi k demokraciji, če se bodo spoštovale vse točke sporazuma z Barbadosa; ker se v Venezueli še vedno kršijo državljanske in politične pravice, kar je povzročilo večletno nestabilnost in nasilje; ker je bilo okoli osem milijonov ljudi prisiljenih zapustiti državo;

B. ker se javno obveščanje, svoboda mnenja in izražanja ter pravica do mirnega zbiranja sistematično omejujejo, zlasti oporečnikom režimu, sindikalistom, zagovornikom človekovih pravic in najranljivejšim članom družbe;

C. ker sta Madurov režim in opozicijsko zavezništvo Unitarna platforma 17. oktobra 2023 v Venezueli podpisala dva sporazuma, znana kot sporazuma z Barbadosa, ki sta zajemala vprašanja, vključno s spodbujanjem političnih pravic in volilnih jamstev za vse ter izpustitev političnih zapornikov; ker je ta sporazum zajemal pomembne teme, kot je omogočanje mednarodnim opazovalcem, da sodelujejo v volilnem procesu; ker je bil sporazum podpisan kot prvi korak k zagotavljanju svobodnih in poštenih volitev v Venezueli;

D. ker je bila 22. oktobra 2023 za predsedniško kandidatko demokratične opozicije izbrana María Corina Machado, ki je na primarnih volitvah dobila 92,35 % glasov;

E. ker so bili María Corina Machado, člani njene kampanje – vključno z Juanom Freitesom, Luisom Camacarom in Guillermom Lópezom, ki so bili nezakonito pridržani in so od takrat pogrešani, – organizacije civilne družbe, odvetniki, nevladne organizacije in drugi politični akterji v demokratični opoziciji tarča samovoljnih in politično motiviranih poskusov, da bi jim onemogočili opravljanje javne funkcije; ker je med temi tarčami tudi Henrique Capriles, ki je v preteklosti dvakrat kandidiral za predsednika in katerega prepoved udejstvovanja je bila prav tako potrjena v isti izjavi z dne 26. januarja 2024;

F. ker proces preklica prepovedi udejstvovanja Maríe Corine Machado ni vseboval osnovnih elementov, saj niti ni prejela kopije obtožb proti njej niti ni imela priložnosti, da bi se nanje odzvala; ker je vrhovno sodišče režima na svoji spletni strani objavilo povzetek svoje odločitve, ki nima pravne podlage; ker venezuelska ustava določa, da se politične pravice posameznikov ne smejo omejevati z upravnimi odločbami, prav tako pa jim takšne odločitve ne smejo onemogočati opravljanja javnih funkcij; ker zato vrhovno sodišče režima o tej zadevi ni moglo sprejeti ustavno utemeljene sodbe;

G. ker je bil 6. decembra 2023 zaradi domnevne izdaje aretiran Roberto Abdul, član komisije, ki je načrtovala primarne volitve opozicije; ker so bili hkrati izdani nalogi za prijetje članov stranke Vente Venezuela Henryja Alviareza, Claudie Macero in Pedra Urruchurtuja zaradi domnevnih kaznivih dejanj, ki vključujejo izdajo, zaroto in pranje denarja;

H. ker so te samovoljne odločitve v nasprotju z zavezo predstavnikov Nicolása Madura, da bodo leta 2024 organizirali konkurenčne venezuelske predsedniške volitve, ter so v nasprotju s priporočili misije EU za opazovanje volitev; ker upravni organi s samovoljnimi prepovedmi udejstvovanja opozicijskih volilnih kandidatov močno omejujejo pravico Venezuelcev, da izberejo svoje predstavnike;

I. ker je Parlament v svoji resoluciji z dne 13. julija 2023 o diskvalificiranju političnih nasprotnikov v Venezueli ([1]) že ostro obsodil, da venezuelski režim politično izloča kandidate; ker je v tej resoluciji posebej obsodil samovoljno in neustavno 15-letno prepoved udejstvovanja za Marío Corino Machado in druge pomembne politične osebnosti ter obžaloval dejstvo, da so bila priporočila zadnje misije EU za opazovanje volitev povsem prezrta;

J. ker je Madurov režim glavnemu opazovalcu misije EU za opazovanje volitev zavrnil vstop v Venezuelo, ko je ta želel predstaviti končno poročilo o regionalnih in občinskih volitvah, ki so potekale leta 2021, ker je bila misija EU za opazovanje volitev izgnana iz države;

K. ker je režim 22. januarja prek generalnega tožilca na podlagi izmišljenih obtožb izdal 14 nalogov za prijetje proti posameznikom, vključno z zagovornico človekovih pravic Tamaro Sujú, novinarko Sebastiano Barráez, nekdanjim županom Caracasa Antoniom Ledezmo, političnim voditeljem Leopoldom Lópezom, nekdanjim začasnim predsednikom Venezuele Juanom Guaidójem in nekdanjim županom Davidom Smolanskyjem, in sicer obtožb izdaje, atentatov na pomembne politične osebnosti in zato, ker so zgolj uveljavljali svobodo izražanja nasprotovanja režimu;

L. ker venezuelski parlament, ki ga nadzoruje Madurov režim, pripravlja nov zakon o financiranju in delovanju nevladnih organizacij, da bi omejil zmožnost civilne družbe, da se organizira in brani svoje pravice;

M. ker je Maduro 31. januarja podprl poziv narodne skupščine pod nadzorom režima, naj od 5. februarja in v dialogu z različnimi sektorji pripravi predlog volilnega načrta za predsedniške volitve, predvidene za drugo polovico leta 2024, vendar še vedno brez točno določenega datuma;

N. ker volilni načrt iz sporazuma z Barbadosa še vedno pomeni priložnost za rešitev dolgotrajne politične, ekonomske in humanitarne krize Venezuele ter za izvedbo konkurenčnih, svobodnih in vključujočih volitev v tej državi; ker preganjanje kandidatov opozicije resno krši politične pravice in volilna jamstva, zapisana v sporazumu z Barbadosa;

O. ker je režim posegal tudi državni volilni svet, da bi oviral volilni proces in izničil vse možnosti za ponovno vzpostavitev demokracije; ker so junija 2023 trije glavni rektorji državnega volilnega sveta odstopili, zaradi česar sta morala odstopiti tudi preostala rektorja; ker je narodna skupščina režima imenovala posebno komisijo, ki jo sestavljajo predstavniki režima, vključno z ženo Nicolása Madura, da bi med posamezniki iz režima izvolila nove rektorje;

([1]) Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0288.

1. ostro obsoja poskuse, da se predsedniški kandidatki demokratične opozicije Maríi Corini Machado in drugim, kot je Henrique Capriles, prepove opravljanje javne funkcije; opozarja, da proces preklica prepovedi ni vseboval osnovnih elementov, saj niti ni prejela kopije obtožb proti njej niti ni imela priložnosti, da bi se nanje odzvala;

2. ostro obsoja napade na člane ekipe Maríe Corine Machado in druge predstavnike opozicije in civilne družbe, pa tudi zagovornike človekovih pravic in novinarje, pa tudi domnevna prisilna izginotja ter aretacije in naloge za prijetje teh oseb; odločno obsoja vmešavanje Madurovega režima v volilni proces;

3. poziva k takojšnji in brezpogojni izpustitvi vseh samovoljno aretiranih političnih in družbenih voditeljev, vključno s tremi uslužbenci v kampanji predsedniške kandidatke opozicije Maríe Corine Machado, in sicer Juana Freitesa, Luisa Camacara in Guillerma Lopeza;

4. ponovno poudarja, da ukrepi Nicolása Madura in njegovih predstavnikov, vključno s preganjanjem članov demokratične opozicije in poskusi, da bi kandidatom preprečili, da kandidirajo na letošnjih predsedniških volitvah, pomenijo jasno kršitev sporazumov, ki so jih na Barbadosu podpisali predstavniki Nicolása Madura in Unitarne platforme, da bi se izvedle konkurenčne venezuelske predsedniške volitve leta 2024;

5. poudarja, da je izjava vrhovnega sodišča režima neustavna in nezakonita, saj izhaja iz samovoljnih in politično motiviranih obtožb, in da uporabljeni postopek ni bil v skladu z zakonom; zato meni, da odločitev vrhovnega sodišča, ki ga je imenoval režim, nima pravne podlage in da je María Corina Machado še vedno upravičena do kandidiranja na volitvah;

6. meni, da so ta dejanja jasen poskus diktatorskega političnega preganjanja, s katerim se krši jo državljanske in politične pravice venezuelskega ljudstva, in da ta predvidljiva dejanja, zlasti glede na pretekla dejanja režima, ponovno ogrožajo možnosti za svobodne in poštene volitve;

7. priznava prizadevanja opozicije za organizacijo primarnih volitev kot demokratično rešitev za Venezuelce doma in v tujini; poziva venezuelske oblasti, naj ustvarijo pogoje za poštene, svobodne, vključujoče in transparentne volitve;

8. poziva venezuelski režim, naj nemudoma preneha preganjati zmagovalko primarnih volitev in s tem popolnoma legitimno kandidatko opozicije Marío Corino Machado ter druge opozicijske politike, in začne izvajati sporazum z Barbadosa, vključno s spoštovanjem načel volilnega načrta in prvega odstavka sporazuma, v skladu s katerim morata strani „priznati in spoštovati pravico vsakega političnega akterja, da svobodno izbere svojega kandidata za predsedniške volitve“, kar bi pomenilo, da bo lahko vodja opozicije María Corina Machado svobodno sodelovala na konkurenčnih in resnično demokratičnih predsedniških volitvah leta 2024;

9. opozarja na grozljive socialne, ekonomske in humanitarne razmere, ki prevladujejo v Venezueli že več let in ki jih Venezuelci že predolgo trpijo; najostreje obsoja uboje, stalno zatiranje, sistematično mučenje in kršitve človekovih, državljanskih in političnih pravic Venezuelcev in zagovornikov človekovih pravic; poziva venezuelski režim, naj nemudoma preneha preganjati in zatirati svoje politične nasprotnike in venezuelsko ljudstvo ter kršiti njihove državljanske in politične pravice, pa tudi prekliče naloge za prijetje političnih nasprotnikov in izpusti politične zapornike;

10. obsoja zlorabe pravnega okvira za omejevanje zagovarjanja človekovih pravic in svobode združevanja, zlasti pa ga skrbi osnutek zakona o nadzoru, urejanju, delovanju in financiranju nevladnih in sorodnih organizacij;

11. ugotavlja, da je pomembno omogočiti udeležbo vseh Venezuelcev, tako v Venezueli kot v tujini, na volitvah, in sicer s posodobitvijo stalnega volilnega registra in volilnega registra v tujini, kot je določeno v odstavku 3(2)(e) sporazuma z Barbadosa;

12. ostro obsoja vmešavanje v imenovanje članov državnega volilnega sveta in poziva k neodvisnemu postopku imenovanja novih članov tega sveta;

13. v celoti podpira preiskave Mednarodnega kazenskega sodišča in neodvisne misije OZN za ugotavljanje dejstev o obsežnih kaznivih in represivnih dejanjih venezuelskega režima ter poziva EU, naj podpre preiskave domnevnih zločinov proti človečnosti, ki se trenutno obravnavajo v skladu z Rimskim statutom, da bi storilci odgovarjali za svoja dejanja;

14. ostaja trdno zavezan podpori dialoga med stranema in prizadevanjem venezuelskega ljudstva za demokratično prihodnost; poziva EU, naj sodeluje z mednarodno skupnostjo in vsemi miroljubnimi demokratičnimi deležniki v celotnem političnem spektru v Venezueli ter uporabi vse mehanizme, ki so ji na voljo, da bi spodbudila vrnitev k načelom iz sporazuma z Barbadosa;

15. poziva države članice, naj ohranijo sankcije, naložene Madurovemu režimu; vztraja, da bi bilo treba sankcije okrepiti, dokler ne bo v skladu s sporazumom z Barbadosa prisotna jasna in trajna zavezanost spoštovanju temeljnih demokratičnih standardov, pravne države in človekovih pravic; poziva k nadaljnjim ciljno usmerjenim sankcijam prek globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic (zakon Magnickega) zoper člane venezuelskega vrhovnega sodišča, ki so bili vpleteni v poskuse prepovedi opravljanja javne funkcije za Marío Corino Machado, in zoper pripadnike venezuelskih varnostnih sil, vpletene v sistematično prakso mučenja vladnih nasprotnikov;

16. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, delegacijo EU v Venezueli, države članice in mednarodno skupnost, naj še naprej spremljajo razmere v državi ter prevzamejo odločnejšo in vidnejšo vlogo;

17. vztraja, da EU ne sme razmisliti o napotitvi misije za opazovanje volitev v Venezuelo, dokler ne bodo zagotovljena jasna in verodostojna jamstva, da se bosta v celoti spoštovala sporazum z Barbadosa in volilni načrt, dokler ne bo opozicijskim politikom, ki jim je bila odvzeta pravica do opravljanja javne funkcije, ta pravica vrnjena, dokler ne bo Maríi Corini Machado omogočeno, da se udeleži volitev, in dokler se ne bodo priporočila misije EU za opazovanje volitev iz leta 2021 ustrezno izvajala;

18. poudarja, da volitve in rezultati volitev ne bodo priznani, če ti pogoji ne bodo izpolnjeni;

19. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, sodelujočim na vrhu EU-Skupnost latinskoameriških in karibskih držav, Evro-latinskoameriški parlamentarni skupščini, Organizaciji ameriških držav in generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov in oblastem venezuelskega režima.